

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KL. V

Lp.	Sprawność	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
I.	Kształcenie literackie i kulturowe	<p>wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu, dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej</p> <p>zna pojęcie <i>fikcja literacka</i>, wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego, rozpoznaje czytany utwór jako baśń, mit, legenda, dziennik, pamiętnik, powieść detektywistyczną i podróżniczą, zna pojęcie <i>epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie, wyraz dźwięko- naśladowczy, apostrofa</i>, wskazuje tytuł, podtytuł, puente utworu, wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu</p> <p>rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy</p> <p>w wierszu, zna pojęcie <i>rytm</i> wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność</p> <p>zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu</p>	<p>omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu</p> <p>wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach</p> <p>odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości, wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego</p> <p>wskazuje cechy gatunkowe baśni, mitu, legendy, dziennika, pamiętnika</p> <p>rozpoznaje w tekście niektóre epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienie i ożywienie), wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy, nadaje tytuły, śródtytuły</p> <p>wybranych częściom utworu odróżnia wiersz rymowy od wiersza bez rymów, omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć wątek i akcja</p> <p>objaśnia pojęcie <i>dialog</i></p> <p>omawia cechy bohatera, narradora, podmiotu lirycznego</p> <p>odróżnia narradora pierw-</p>	<p>porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach</p> <p>analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach</p> <p>odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości</p> <p>wypowiada się na temat fantastyki w baśniach, mitach i legendach</p> <p>wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich</p> <p>omawia funkcję mitów i legend</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia), wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy <p>dostrzega funkcję tytułu, podtytułu, puenty, punktu kulminacyjnego jako elementu konstrukcyjnego utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź <p>zna pojęcia <i>rymy męskie, żeńskie,</i></p>	<p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką</p> <p>analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich, określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej</p> <p>wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych, wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego mitu, legendy, baśni, wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji</p> <p>objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach</p> <p>analizuje wpływ tytułu, podtytułu, puenty na interpretację tekstu</p> <p>używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz rymowy, bezrymowy</i> oraz <i>rymy i</i></p>	<p>interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym</p> <p>podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych</p> <p>dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych</p> <p>stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów</p> <p>dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich</p> <p>w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny</p> <p>kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury</p>

		<p>zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i></p> <p>zna pojęcia <i>narracja pierwszoosobowa i narracja trzecioosobowa</i></p> <p>wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego</p> <p>określa tematykę utworu</p> <p>zna pojęcie <i>wątek</i></p> <p>nazywa swoje reakcje czytelnicze</p> <p>odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym</p> <p>wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych</p> <p>wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu</p> <p>podejmuje próbę interpretacji tekstów</p> <p>wypowiada się na temat postaci literackiej, wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohatera</p> <p>posługuje się pojęciami: <i>dobro — zło, przyjaźń — wrogość, prawda — kłamstwo, pokój — wojna</i> w odniesieniu do treści omawianych utworów</p> <p>rozpoznaje tekst literacki</p> <p>rozpoznaje artykuł prasowy</p>	<p>szoosobowego od narratora trzecioosobowego</p> <p>określa cechy bohaterów różnych typów</p> <p>objaśnia, czym cechuje się bohater historyczny</p> <p>omawia tematykę utworu</p> <p>objaśnia pojęcie <i>wątek</i></p> <p>opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich</p> <p>rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach</p> <p>określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich oraz filmowych</p> <p>przedstawia własne rozumienie utworu</p> <p>wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenia</p> <p>wyraża opinię na temat bohaterów i zdarzeń</p> <p>rozdziela pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich</p> <p>rozpoznaje tekst informacyjny</p> <p>wymienia cechy artykułu prasowego</p> <p>odczytuje informacje wyrażone wprost</p> <p>wyciąga wnioski z tekstu</p> <p>odczytuje przesłanie niektórych legend i mitów</p> <p>wyodrębnia w tekście części</p>	<p><i>dokładne, niedokładne</i></p> <p>analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo-skutkowym</p> <p>porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora</p> <p>określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu</p> <p>objaśnia funkcję różnych typów narracji w tekście</p> <p>prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego</p> <p>określa problematykę utworu</p> <p>używa funkcjonalnie pojęcia <i>wątek</i></p> <p>opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury</p> <p>odczytuje przenośne sensy utworów opartych na nie-skomplikowanych konstrukcjach</p> <p>zestawia sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami</p> <p>uzasadnia swoje rozumienie utworu</p> <p>wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich</p> <p>ocenia bohatera literackiego</p> <p>zestawia wartości i ich przeciwieństwa w utworach na zasadzie kontrastu</p> <p>odróżnia tekst literacki od informacyjnego</p> <p>odróżnia tekst prasowy od literackiego</p> <p>dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio</p> <p>określa główną myśl tekstu</p> <p>odczytuje przesłania legend i mitów</p>	<p><i>rytm</i> podczas analizy wiersza</p> <p>stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń</p> <p>omawia sposób zapisu dialogu w tekście</p> <p>charakteryzuje bohatera podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach</p> <p>wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu</p> <p>posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze</p> <p>omawia problematykę utworu</p> <p>skazuje różne wątki w utworze</p> <p>opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach</p> <p>komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków</p> <p>funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu</p> <p>wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury</p> <p>posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji</p> <p>odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury</p> <p>określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego, prasowego</p> <p>odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio</p>	<p>wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska</p> <p>ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury</p>
--	--	---	--	---	--	---

		<p>wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost</p> <p>określa temat tekstu używa pojęcia <i>przesłanie</i> w odniesieniu do legendy i mitu</p> <p>objaśnia pojęcie tytuł, wstęp, <i>rozwińcie, zakończenie, akapit</i></p> <p>wydobywa z tekstu wskazane informacje</p> <p>wskazuje określenia opisujące i oceniające</p> <p>rozpoznaje czytany utwór jako komiks</p> <p>odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego odróżnia film od programu informacyjnego</p> <p>posługuje się terminami: <i>lalki, kostium, rekwizyty, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego</p> <p>posługuje się pojęciami związanymi z filmem: <i>aktor, reżyser, scenariusz filmowy</i></p> <p>zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i></p> <p>wypowiada się na temat treści tekstów kultury</p> <p>dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując</p>	<p>kompozycyjne</p> <p>porządkuje informacje z tekstu</p> <p>odróżnia określenia opisujące od oceniających</p> <p>wskazuje charakterystyczne cechy komiks</p> <p>rozpoznaje różne teksty kultury</p> <p>wskazuje środki artystyczne- go wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru</p> <p>posługuje się terminami związanymi z teatrem lalkowym, zna pojęcie <i>znaki teatru</i></p> <p>wie, jak zbudowany jest scenariusz filmowy</p> <p>rozpoznaje wybrane gatunki filmowe</p> <p>objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych</p> <p>porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia</p> <p>dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks)</p> <p>świadomie odbiera filmy,</p>	<p>określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia</p> <p>odróżnia informacje ważne od drugorzędnych</p> <p>wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów tekstów</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru</p> <p>nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk)</p> <p>wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje znaków teatralnych</p> <p>posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową</p> <p>wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją</p> <p>komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia</p> <p>dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat, kolaż)</p> <p>wykorzystuje wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży</p>	<p>analizuje i interpretuje główną myśl tekstu</p> <p>formułuje samodzielnie przesłanie legendy i mitu</p> <p>omawia relacje między częściami wypowiedzi</p> <p>hierarchizuje informacje</p> <p>objaśnia subiektywny charakter opinii</p> <p>charakteryzuje komiks jako tekst kultury</p> <p>objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych</p> <p>rozpoznaje znaki teatru i środki wyrazu charakterystyczne dla teatru lalkowego</p> <p>określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego</p> <p>wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową</p> <p>odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń</p> <p>dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką)</p> <p>aktywnie odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań</p>	
--	--	---	---	--	--	--

		<p>się konwencją realistyczną (np. ilustracja)</p> <p>z uwagą odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży</p>	<p>spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży</p>		twórczych	
II.	Kształcenie językowe	<p>rozpoznaje w wypowiedziach rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki oraz niektóre liczebniki i przymyki</p> <p>rozpoznaje odmienne części mowy</p> <p>rozpoznaje formy bezokolicznika</p> <p>rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika czasownika</p> <p>wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej biernej</p> <p>stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych</p> <p>zna pojęcia podmiot, <i>orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik</i></p> <p>wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych</p> <p>nazywa niektóre typy związków wyrazowych</p> <p>rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące</p> <p>odróżnia zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zna pojęcia <i>zdanie pojedyncze i zdanie złożone</i></p> <p>przekształca zdania złożone w pojedyncze</p>	<p>rozpoznaje w tekście liczebniki oraz przymyki</p> <p>rozpoznaje nieodmienne części mowy</p> <p>dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi</p> <p>rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego odpowiednio: przymiotnika i liczebnika</p> <p>przekształca konstrukcje strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie</p> <p>przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej</p> <p>rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata</p> <p>rozpoznaje podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu</p> <p>objaśnia pojęcia <i>związek zgody, rzędu, przynależności</i></p> <p>wie, jakie części mowy występują najczęściej w związkach wyrazowych różnych typów</p> <p>używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących</p>	<p>wskazuje różnice między różnymi częściami mowy</p> <p>odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych</p> <p>rozumie funkcję bezokolicznika</p> <p>oddziela temat fleksyjny od końcówki, poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika</p> <p>stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych</p> <p>uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości</p> <p>rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu</p> <p>używa ze zrozumieniem pojęć <i>związek zgody, rzędu, przynależności</i></p> <p>odróżnia różne typy związków wyrazowych</p> <p>używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji</p> <p>rozpoznaje równoważnik zdaniu</p> <p>określa typy zdań złożonych współrzędnie</p> <p>rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych</p> <p>wskazuje główne cechy języka</p>	<p>określa funkcje różnych części mowy w wypowiedzeniu</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o odmiennych i nieodmiennych częściach mowy</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w wypowiedziach</p> <p>określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu</p> <p>używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi</p> <p>stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych</p> <p>używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy</p> <p>wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu</p> <p>używa funkcjonalnie nazw wszystkich typów związków wyrazowych podczas analizy składniowej zdań</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi</p> <p>określa funkcję zdań współrzędnie</p>	<p>świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa składni, fleksji i fonetyki</p> <p>swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy wypowiedzeń i budowy tekstu</p> <p>w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu</p> <p>swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji</p> <p>przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii</p> <p>przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej</p> <p>świadomie i funkcjonalnie</p>

		<p>i odwrotnie rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka</p> <p>wie, w jakich sytuacjach używa sit oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny</p> <p>rozumie dosłowne i proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi</p> <p>zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i></p> <p>świadomie tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje</p> <p>używa ze zrozumieniem pojęć <i>synonim, wyraz bliskoznaczny</i></p> <p>w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością</p> <p>rozumie, że tekst jest komunikatem</p> <p>zna pojęcie <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych</p> <p>określa sytuację komunikacyjną</p> <p>rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki</p> <p>zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i></p> <p>zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady</p> <p>zna zasady pisowni: <i>rz, i, o, u, h, ch, nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami</p> <p>wielką i małą literę</p> <p>przymiów i wyrażen przyimkowych, <i>ę i ą</i> oraz <i>-em i -om i</i> po spółgłoskach, zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i></p> <p>zna wybrane zasady dotyczące oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych</p>	<p>rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, odróżnia zdanie i wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika</p> <p>przekształca konstrukcje składniowe — zdania w równoważniki zdań i odwrotnie</p> <p>objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej</p> <p>posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny</p> <p>odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych</p> <p>używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu</p> <p>stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi</p> <p>wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami</p> <p>wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu</p> <p>rozdziela typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny</p> <p>identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, legendach</p> <p>rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi</p> <p>rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała</p> <p>objaśnia różnicę między głoską a literą</p> <p>stosuje zasady etykiety językowej w</p>	<p>mówionego i pisanego</p> <p>posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością różnicowania tych form</p> <p>rozpoznaje wyrazy wieloznaczne</p> <p>używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych</p> <p>posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się</p> <p>stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi</p> <p>świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami</p> <p>używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów — etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu</p> <p>wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków</p> <p>identyfikuje i opisuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi lirycznej</p> <p>dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej</p> <p>rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji</p> <p>określa funkcje głosek, liter, sylab</p> <p>przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji</p> <p>stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <i>rz, i, o, u, h, ch, nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami</p> <p>wielką i małą literę</p>	<p>złożonych różnego typu</p> <p>wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych</p> <p>funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka</p> <p>zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny</p> <p>świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi</p> <p>używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych</p> <p>podkreśla intencje wypowiedzi</p> <p>pozawerbalnymi środkami porozumiewania się</p> <p>funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi</p> <p>stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów</p> <p>funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca i odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury</p> <p>posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji</p> <p>stosownie do sytuacji nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozastłownej</p> <p>wykorzystuje wiedzę</p>	<p>wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia wypowiedzi</p>
--	--	---	--	---	---	---

		<p>zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem</p>	<p>sytuacjach codziennych</p> <p>stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <i>rz, i, o, u, h, ch,</i></p> <p><i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami</p> <p>wielką i małą literą</p> <p>przyimków i wyrażen przyimkowych</p> <p>ę i ą oraz -em i -om</p> <p><i>i</i> po spółgłoskach zakończeń <i>i, -ii, -ji</i></p> <p>w podanym zestawie ortogr.</p> <p>stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogr. zawartych w ćwiczeniach</p> <p>stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń, zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych</p>	<p>przyimków i wyrażen przyimkowych</p> <p>ą i ę oraz -em i -om</p> <p><i>i</i> po spółgłoskach zakończeń <i>i, -ii, -ji</i></p> <p>w podanym zestawie ortogr.</p> <p>stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogr. zawartych w ćwiczeniach</p> <p>stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym</p>	<p>o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów</p> <p>przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno — komunikacyjnych</p> <p>stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <i>rz, i, o, u, h, ch,</i></p> <p><i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami, wielką i małą literę</p> <p>przyimków i wyrażen przyimkowych, ą i ę oraz -em i -om, <i>i</i> po spółgłoskach zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i></p> <p>w podanym zestawie ortogr.</p> <p>stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogr. zawartych w ćwiczeniach</p> <p>stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym</p>	
III.	Tworzenie wypowiedzi	<p>udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania</p> <p>ślucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie, rozpoznaje argumenty w wypowiedzi, tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi, wyszukuje w tekście</p>	<p>krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością</p> <p>włącza się do rozmowy w kulturalny sposób</p> <p>posługuje się argumentami w rozmowie</p> <p>zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego</p>	<p>wypowiada się logicznie na tematy związane z poznany- mi tekstami kultury</p> <p>reaguje na wypowiedzi innych rozmówców</p> <p>rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz odnoszące się do emocji</p>	<p>świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi</p> <p>prezentuje własne stanowisko w rozmowie</p> <p>używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska</p> <p>tworzy semantycznie pełne i bogate</p>	<p>pisze bezbłędnie językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi</p> <p>swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi</p>

		<p>informacje tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przed- miotu, miejsca, krajobrazu, postaci), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia charakterystyka</p> <p>recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy sporządza według podane- go wzoru odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi</p> <p>redaguje według podanego wzoru prostenotatki w różnych formach</p> <p>opowiada o treści przeczytanych utworów</p> <p>wie, że współczesne komunikaty (sms, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym</p> <p>tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu</p> <p>podejmuje próby redagowania scenariusza</p> <p>odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach</p>	<p>funkcję w wypowiedzi</p> <p>ocenia przydatność uzyskanych informacji, tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci), list, sprawozdanie, dedykacja zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka</p> <p>artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu</p> <p>sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi</p> <p>tworzy samodzielnie proste notatki w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu</p> <p>omawia problematykę przeczytanych utworów</p> <p>używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach oraz korespondencji internetowej</p> <p>tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów</p> <p>pisze scenariusz filmowy, korzystając z rad zamieszczonych w podręczniku</p> <p>stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych</p>	<p>tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym dokonuje selekcji informacji</p> <p>tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka</p> <p>recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym</p> <p>stosuje jednolitą formy wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego i szczegółowego</p> <p>rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w wypowiedziach na temat tekstów</p> <p>zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości</p> <p>tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu</p> <p>samodzielnie pisze scenariusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury</p> <p>funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych</p>	<p>językowo wypowiedzi</p> <p>wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji</p> <p>tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe</p> <p>głosowo interpretuje tekst</p> <p>dba o zwięźłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek</p> <p>opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury</p> <p>zna i stosuje zasady etykiety w komunikacji internetowej</p> <p>tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów</p> <p>pisze scenariusz filmowy na podstawie własnych pomysłów</p> <p>funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach</p>	<p>środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych</p>
--	--	--	---	--	---	--

IV.	Samokształcenie	<p>czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne</p> <p>zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł</p> <p>korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe)</p> <p>korzysta z zasobów szkolnej biblioteki</p> <p>korzysta ze słownika ortograficznego</p> <p>potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii</p> <p>podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z Internetu</p> <p>zna legendy związane ze swoim regionem</p> <p>korzysta z Internetu w celach edukacyjnych, kształci umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej</p>	<p>czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa</p> <p>porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje</p> <p>wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji</p> <p>zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych</p> <p>zna budowy słownika ortograficznego</p> <p>wyszukuje hasła w encyklopedii</p> <p>ocenia przydatność uzyskanych informacji</p> <p>wyszukuje informacje na temat ważnych zdarzeń i postaci związanych ze swoim regionem</p> <p>rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów Internetu</p>	<p>czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści</p> <p>zapisuje informacje zapomocą edytoratekstu</p> <p>selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych</p> <p>korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i></p> <p>korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych</p> <p>korzysta z informacji zawartych w encyklopedii</p> <p>konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych</p> <p>wykorzystuje wiedzę i umiejętności do przetwarzania informacji o życiu kulturalnym regionu</p> <p>zna wybrane zasady etykiety i przestrzega ich</p>	<p>czytając głośno, przekazuje intencje tekstu</p> <p>opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji</p> <p>gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji</p> <p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji</p> <p>określa funkcje słowników</p> <p>korzysta ze słowników <i>on-line</i></p> <p>krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł</p> <p>aktywnie interesuje się życiem kulturalnym swojego regionu</p> <p>postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań</p>	<p>wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji</p> <p>opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików</p> <p>wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego</p> <p>zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności)</p> <p>przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów Internetu</p> <p>opisuje źródła internetowe</p>
V.	Lektura	<p>czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego</p>	<p>czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony</p>	<p>czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki</p>	<p>czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami</p>	<p>chętnie czyta i zna wiele tekstów</p>

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu

